

Beantwoording vragen van de raad

Datum collegevergadering	12-7-2016
Registratienummer	Rs16.00571
Naam raadslid	dhr. B. Diepstraten, dhr. L. de Winter
Fractie	Velsen Lokaal, ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	R. Vennik

Onderwerp: Beginselplicht handhaving afwijking bestemmingsplannen in relatie tot zicht op legalisatie

Toelichting bij de vragen:

Wettelijk kader voor handhaving

Als er sprake is van een overtreding van een wettelijk voorschrift, te denken valt aan het gebruik van gronden in strijd met het bestemmingsplan, van het strijdig gebruik van een gebouw of grond, of van het bouwen van een woning zonder de daartoe vereiste omgevingsvergunning voor bouwen, dan moet het bestuursorgaan dat bevoegd is om handhavend op te treden in de regel van deze bevoegdheid gebruik maken. Dit vanwege het algemeen belang dat gediend is met handhaving. Een bestuursorgaan kan uit eigen beweging of op verzoek van een ander overgaan tot handhavend optreden.

Slechts onder bijzondere omstandigheden mag het bestuursorgaan weigeren handhavend op te treden. Dit kan zich voordoen indien concreet zicht op legalisatie bestaat. Verder kan handhavend optreden zodanig onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen belangen dat van optreden in die concrete situatie kan worden afgezien.

Gemeentelijk beleidskader handhaving

In de kadernota integraal toezicht en handhaving 2013 – 2016 is sprake van een gedoogstrategie¹.

Concrete trajecten mét en zonder handhaving bestemmingsplanvoorschriften

In een aantal concrete gevallen van overtreding van bestemmingsplanvoorschriften treedt het college niet handhavend op omdat er in zijn ogen zicht is op legalisatie van de overtreding. Dit blijkt uit meldingen bij ons van mensen die om handhaving van de overtredingen hebben verzocht. Wij hebben ook meldingen gekregen van mensen waarbij wel handhavend wordt opgetreden maar in onze optiek ook sprake is van zicht op legalisatie.

¹ P29. 'De gemeente Velsen handelt conform het landelijk beleidskader gedogen. Dat betekent dat alleen na een zorgvuldige en kenbare belangenafweging wordt gedoogd. Een onderzoek naar de mogelijkheid tot legalisatie op termijn maakt daar onderdeel van uit. Kortom, het niet optreden wordt beschreven in een gedoogstrategie en in voorkomende gevallen wordt een gedoogbeschikking opgesteld, voorzien van heldere voorwaarden. Aan de gedoogsituatie wordt een duidelijke termijn verbonden.'

GEMEENTE VELSEN

Het is ons onduidelijk wanneer nu wel en niet zicht is op legalisatie van een overtreding van bestemmingsplanvoorschriften. Het is ons ook onduidelijk waarom het college in bepaalde gevallen wel handhavend en andere gevallen niet handhavend optreedt.

Ook uit jurisprudentie komt niet helder naar voren wanneer er concreet zicht is op legalisatie, vooral niet als er verschillende bestuursorganen bij het verlenen van omgevingsvergunningen zijn betrokken.

Vraag 1

Het college lijkt het uitgangspunt te hanteren dat sprake is van zicht op legalisatie van de overtreding van bestemmingsplanvoorschriften als het voornemens is toestemming te verlenen via een aangevraagde omgevingsvergunning.

Is onze aanname correct?

Antwoord vraag 1

In beginsel is deze aanname correct. Uiteraard wordt in elk concreet geval maatwerk geleverd, waarbij alle betrokken belangen worden afgewogen en de relevante regelgeving en jurisprudentie worden toegepast.

Vraag 2

In sommige gevallen is het college echter niet het bevoegde orgaan om finale toestemming via een omgevingsvergunning te verlenen, maar is de gemeenteraad bevoegd. Bijvoorbeeld bij dusdanig grote afwijkingen van een bestemmingsplan dat een verklaring van geen bedenkingen nodig is. In bepaalde procedures is een verklaring van geen bezwaar nodig van Gedeputeerde Staten.

Vraag 2a

Is het college het met ons eens dat in deze gevallen, in tegenstelling tot de bereidheid van het college om een afwijking van het bestemmingsplan toe te staan, de gemeenteraad een andere afweging kan maken die afwijkt van de mening van het college?

Antwoord vraag 2a

Ja. Per 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) in werking getreden, waarin de bevoegdheid om een verklaring van geen bedenkingen (hierna: vvgb) af te geven aan de raad is toebedeeld. Overigens is in de Wabo de verklaring van geen bezwaar van Gedeputeerde Staten niet meer teruggekeerd. Uitgangspunt in de Wabo is overigens dat het college het bevoegde orgaan is om te besluiten op een aanvraag om omgevingsvergunning en dat de raad bevoegd is wel of geen vvgb af te geven. Indien de raad besluit geen vvgb af te geven, dan dient het college de bijbehorende aanvraag om omgevingsvergunning te weigeren.

Vraag 2b

Kan het college zich in die gevallen, dat overtredingen zijn geconstateerd of om handhaving is verzocht en een verklaring van geen bedenkingen nodig is voor de legalisatie, terecht beroepen op zicht op legalisatie en daardoor handhaving achterwege laten? Graag een onderbouwing.

Antwoord vraag 2b

Ja, het college beseft dat de raad het bevoegd gezag is inzake het afgeven van de verklaring van geen bedenkingen. Echter zolang de raad nog geen besluit heeft genomen omtrent het al dan niet afgeven van deze verklaring, is het college in het algemeen van mening dat, tenzij zich zwaarwegende belangen voordoen, het onevenredig bezwarend is om reeds over te gaan tot handhavend optreden. Het vorenstaande mede gelet op het antwoord op vraag 1, waarbij het

college in een concreet geval de raad positief adviseert om de verklaring van geen bedenkingen voor een bepaalde activiteit af te geven.

Vraag 2c

Is het college het met ons eens dat indien een verklaring van geen bedenkingen nodig is voor de legalisatie van overtredingen, er gehandhaafd moet worden totdat de gemeenteraad zijn eigen afweging heeft gemaakt en een oordeel heeft geveld?

Antwoord vraag 2c

Nee, zie antwoord 2b. Het college acht handhaving in het algemeen onevenredig bezwarend, tenzij zich zwaarwegende belangen voordoen, zolang de raad nog niet heeft besloten over het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen.

Vraag 2d

Indien uw antwoord op vraag c nee is, vindt het college dan niet dat het bij de indieners van een omgevingsvergunning en handhavingverzoekers een onjuist verwachtingspatroon wekt?

Antwoord vraag 2d

Het college informeert de indieners/de verzoekers over de juridische (procedurele) aspecten van het verzoek om handhaving en de (bijbehorende) aanvraag om omgevingsvergunning en zodoende wordt voorkomen dat een onjuist verwachtingspatroon zou kunnen worden gewekt.

Vraag 3

De Verantwoordingsnota Toezicht, Handhaving en Veiligheid 2015 die u per collegebericht 74 aan de raad heeft gestuurd, biedt tot onze teleurstelling geen inzicht in de mate van gedogen van overtredingen van bestemmingsplanvoorschriften.

Kan het college de raad cijfermatig inzicht geven in het gedogen van afwijkingen en overtredingen van bestemmingsplannen in de afgelopen 3 jaar afgezet tegen de volgende redenen: Concreet zicht op legalisatie, evidente overmacht situatie, als handhaving onevenredig is in verhouding tot de daarmee te dienen belangen?

Antwoord vraag 3

Het college heeft geen gedoogbeschikkingen afgegeven voor afwijkingen/overtredingen van bestemmingsplannen in de afgelopen drie jaar. Voor zover gedogen wel aan de orde zou zijn, handelt het college op basis van het landelijk gedoogkader "Grenzen aan gedogen" (vergaderjaar 1996-1997, Kamerstuk 25085 nr. 2).

Inleiding vraag 4

Het college vraagt aan de gemeenteraad binnenkort een verklaring van geen bedenkingen af te geven ten aanzien van een dierenkliniek in tuincentrum Ranzijn². Deze dierenkliniek is reeds enige tijd actief. Volgens onze informatie gedooft het college deze activiteiten en treedt het niet handhavend op. Volgens onze informatie heeft het college niet tijdig gereageerd op verzoeken om handhaving en op het bezwaar op besluit om niet handhavend op te treden.

Vraag 4

Kan het college aangeven op welke concrete gronden de verzoeken om handhaving heeft afgewezen? Indien een van de gronden zicht op legalisatie is, waarom is het college van mening dat er van concreet zicht op legalisatie sprake zou zijn?

² Ref. Collegebericht 76 van 2016.

Antwoord vraag 4

Zie in het algemeen de beantwoording op vraag 2b. In dit concrete geval is door het college in het primaire besluit, na afweging van alle betrokken belangen en in het bijzonder de door de verzoekers om handhaving ingediende zienswijze, beoordeeld dat in dit geval concreet zicht op legalisering bestond. In dit kader verwijzen wij naar de bereidheid om medewerking te verlenen aan de aanvraag om omgevingsvergunning, die naderhand door Ranzijn voor de betreffende activiteit is ingediend.

Naar aanleiding van het bezwaarschrift dat door de verzoekers om handhaving is ingediend, heeft het college in heroverweging besloten dat ten tijde van het besluit op het bezwaar een ontwerp omgevingsvergunning en ontwerp verklaring van geen bedenkingen ter inzage ligt, waar over een ieder een zienswijze naar voren kan brengen. Het ontwerp wordt tezamen met de ingediende zienswijzen ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Gelet op het vorenstaande heeft het college in heroverweging besloten de afwijzing van het verzoek tot handhaving in stand te laten onder aanvulling van de motivering.

Vraag 5

Waarom heeft het college niet tijdig gereageerd en besloten op verzoeken tot handhaving en op de bezwaren op het besluit om niet te handhaven?

Antwoord vraag 5

Indien bedoeld wordt op de casus Ranzijn, betrof het ten eerste een uitgebreid handhavingsverzoek en een later ter legalisering ingediend ingewikkelde aanvraag om omgevingsvergunning. Gedurende de behandeling van de aanvraag is handhavend optreden in dit geval onevenredig bezwarend. Aangezien over de procedure omtrent de aanvraag nog enkele aspecten niet helder waren, is door het college helaas niet tijdig op het verzoek om handhaving en op de bezwaren op het besluit om niet te handhaven beslist. Opgemerkt dient te worden dat de zienswijze van de verzoekers om handhaving uiteraard betrokken is in de belangenafweging die bij de besluitvorming heeft plaatsgevonden. De besluitvorming omtrent het verzoek tot handhaving en de bezwaren op het besluit om niet te handhaven heeft daardoor enigszins langer geduurd dan wettelijk is voorgeschreven. Overigens is in dit geval de beslistermijn slechts in beperkte mate overschreden. Bij de beoordeling van het verzoek om handhaving vindt een zorgvuldige belangenafweging plaats, waarbij alle belangen en zienswijzen worden afgewogen.

Vraag 6

Hoe vaak komt het voor dat het college niet tijdig beslist op verzoeken om handhaving en op bezwaren op besluiten om niet te handhaven en welke oorzaken liggen daaraan ten grondslag? Welke maatregelen neemt het college om zorg te dragen voor het binnen wettelijke termijnen afhandelen van verzoeken en bezwaren?

Antwoord vraag 6

Het komt wel eens voor dat niet tijdig beslist op verzoeken om handhaving en bezwaren op besluiten om niet te handhaven. De reden dat niet tijdig wordt beslist is de complexiteit van de zaken. Handhavingsverzoeken zijn complex en bevinden zich altijd in een krachtenveld, waarbij de diverse aanwezige belangen zorgvuldig door het college dienen te worden afgewogen. Afhandeling kan daarom langer duren dan de wettelijke termijn. Voor wat betreft de afhandeling van bezwaren merken wij op, zoals wij ook aangaven in onze reactie van 31 mei 2016 aan de rekenkamercommissie op het rekenkameronderzoek naar meldingen, klachten en bezwaren, dat

GEMEENTE VELSEN

momenteel diverse procesverbeteringen worden doorgevoerd om de afhandeling van de ingediende bezwaarschriften te bespoedigen.

Vraag 7

In de kadernota integraal toezicht en handhaving (zie toelichting) is afgesproken dat het niet optreden wordt beschreven in een gedoogstrategie en dat in voorkomende gevallen een gedoogbeschikking wordt opgesteld. Is inzake de dierenkliniek in Ranzijn sprake van een gedoogstrategie en van een gedoogbeschikking? Zo ja, kan de raad daarvan een afschrift ontvangen?

Antwoord vraag 7

Nee, zie beantwoording vraag 3.

Inleiding vraag 8

In het geval van o.a. verlichting op Tennispark Brederode heeft het college wel handhavend opgetreden na verzoeken daartoe.

Vraag 8

Kan het college aangeven op welke gronden en voor welke overtredingen wel handhavend opgetreden is en waarom het daarbij niet gebruik heeft gemaakt van redenen om niet handhavend op te treden, zoals concreet zicht op legalisatie, evidente overmachtsituatie of dat handhaving onevenredig is in verhouding tot de daarmee te dienen belangen?

Antwoord vraag 8

De zaak Tennispark Brederode betreft een handhavingszaak die in vele opzichten niet gelijk is aan de casus Ranzijn. De overtredingen zagen op een illegale uitbreiding van een schuur, zonder omgevingsvergunning, bewoning van (slapen in) deze schuur in strijd met het bestemmingsplan, een illegale serre en 8 verplaatsbare lichtmasten zonder omgevingsvergunning. Zoals eerder aangegeven is er sprake van maatwerk, waarbij het college zorgvuldig alle belangen dient af te wegen. Gedurende de behandeling van het bezwaarschrift is de serre door middel van een omgevingsvergunning gelegaliseerd. De andere zaken worden in de heroverweging op het bezwaarschrift nader beoordeeld.

Vraag 9

Wat vindt het college van de mening van velen die te maken hebben met handhaving of juist met een weigering om te handhaven dat het college met verschillende maten meet? Hoe denkt het college dat beeld te veranderen?

Antwoord vraag 9

Zoals eerder aangegeven betreft het beoordelen van handhavingsverzoeken maatwerk, waarbij een gedegen/zorgvuldige belangenafweging dient plaats te vinden.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Velsen

